

ရွှေပြည်တန် စာအုပ်တိုက်

ရှေးဟောင်းပုံပြင် နှင့် ပိုစ်မော်ဒန် ပဋိပက္ခ

မောင်ဖူးစမ်း

Zeyar. ©

တီဗွီဒရမ်မာ နှုတ်ပြောသမိုင်းနှင့် မဲဒိတ်အသစ်

၉/၁၁ လေးနှစ်မြောက်

၉/၁၁ လေးနှစ်မြောက်သော်အခါ (၁) တီဗွီ ဒရမ်မာ (၂) နှုတ်ပြောသမိုင်း (၃) ပေါ်လစီ မော်ကွန်း (၄) မဲဒိတ် အသစ် (၅) ဖြစ်ထွန်းမှုအသစ်နှင့် (၆) ရှေ့အလားအလာတို့ အကြောင်းကိုပြောကြဆိုကြသည်။ ၉/၁၁ မှစပြီး (၄) နှစ်အတွင်း၌ သတင်းဇာတ်လမ်းအမျိုးမျိုးကို တီဗွီ ဒရမ်မာများအဖြစ် တင်ဆက်ကြသည်။ ဒရမ်မာမှန်လျှင် ဟိရိုး၊ ဗီလိန်နှင့် ဖူးလ်(အရူး) တို့ ပါဝင်ကြစမြဲဖြစ်သည်။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဒရမ်မာ ဝေဖန်ရေးသမားတို့က မီးသတ်သမား၊ သာမန်လူနှင့် ဂျာနယ်လစ်တို့သည် ဒရမ်မာဇာတ်လမ်းထဲက ဟီးရိုးတွေ ဖြစ်သွားတတ်သည်ဟုဆိုသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော ငရဲခန်းတွင် သတင်းလိုက်ရသော ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ငရဲဇာတ်လမ်း တင်ဆက်ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဥပမာ သမ္မတဘုရားရှင်က ရွေးကောက်ပွဲ အနိုင်ရသောအခါပို၍ လုံခြုံသော ကမ္ဘာကြီးကို တည်ဆောက်ကြစို့ ဟု ကြွေးကြော်ပြသည်။ သိပ်မကြာပါ။ ၉/၁၁ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုကြီး ဖြစ်ပါတော့သည်။ ကမ္ဘာကြီးသည် မလုံခြုံတော့ပေ။ ယခု ၉/၁၁ လေးနှစ်မြောက်နေ့၌ နှုတ်ပြောသမိုင်း oral history တို့ကို ပိုပြီး အလေးပေးဆန်းစစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး မျှော်စင်ကြီးထဲ ပိတ်မိခဲ့သည့် မီးသတ်သမားတို့၏ ပြောစကားတို့ကို ပြန်လည်၍ နားထောင်ကြည့်ကြသည်။ ၉/၁၁ သမိုင်းကြီးကို ပြန်လည်ရေးသားသောအခါ၌ ကိုယ်တွေ့နှုတ်ပြောတို့က ပို၍ ဇာတ်နာပုံရသည်။ ယခု ၉/၁၁ လေးနှစ်မြောက်၌ မီးသတ်သမားတို့၏ နှုတ်ပြောသမိုင်းနှင့် မြို့တော်ဝန်တို့၏ နှုတ်ပြောသမိုင်းကို စိတ်ဝင်စားစွာ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ကြသည်။

ထိုစကားတို့ကို သမ္မတဘုရား၏

မိန့်ခွန်းစကားတို့နှင့်လည်းနှိုင်းယှဉ်ကြသည်။ ပေါ်လစီမော်ကွန်း
ဝေဖန်ခြင်းဖြစ်သည်။ ၉/၁၁ ဖြစ်ပြီး (၃) ရက် အကြာ၌ သမ္မတဘုရားက
ကွန်ဂရက်လွှတ်တော်တွင် မိန့်ခွန်းပြောသည်။ ဤမိန့်ခွန်းထဲတွင်
“အယ်လ်ကိုင်းဒါတို့သည် (၂၀) ရာစုနှစ်မှ လူသတ်အိုင်ဒီအိုလိုဂျီတို့ကို
အမွေဆက်ခံသူတွေဖြစ်သည်” ဟု အကဲဖြတ်ချင်သည်။ ဖက်ဆစ်ဝါဒ နာဇီဝါဒ၊
ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ အာဏာရှင်ဝါဒတို့ကို ရည်ညွှန်းပြောဆိုလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။
ထိုသို့ ပြောစဉ်က အကျပ်အတည်း ဆိုက်နေ၍ ခေါင်းဆောင်မှု ပြတ်သားသည်ဟု
အမြင်ခံရစေရန်အလို့ငှာ ဤသို့ပင်ပြောဆိုခဲ့ရမည်ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင်
ယခု (၄) နှစ်ပြည့်၍ ဤသုံးသပ်ချက်သည် မှားယွင်းခဲ့ကြောင်းတွေ့ရသည်။

အယ်လ်ကိုင်းဒါ အကြမ်းဖက်သမားတို့သည် နာဇီ ဖက်ဆစ် နှင့်
ကွန်မြူနစ် အာဏာရှင်တို့နှင့် လုံးဝမတူပေ။ ခြားနားသည်။ သူတို့၌ မည်သည့်နိုင်ငံ
အစိုးရမျှမရှိ။ အမြဲတမ်း စစ်တပ်မရှိ။ ပြောက်ကျား ပရိယာယ်ကို အားကိုးသည်။
ပြောက်ကျားပရိယာယ်ဖြင့် အလွန်ထူးခြားအံ့ဖွယ် တိုက်ခိုက်မှုကို သမ္မာကျမ်းစာပါ
ကပ်ဘေးကြီးများ အရွယ်အထိ ဖြစ်ပေါ်အောင် ကြံရွယ်သည်။ Opocalyptic brutality
အဆင့်ကို မျှော်မှန်းပြီး တိုက်ခိုက်သည်။

စူပါ ပါဝါနှင့် ပြောက်ကျားစစ်

အမေရိကန်စူပါ ပါဝါ၏ အနေအထားသည်လည်း သမိုင်းတွင် တစ်ခါမျှ
မပေါ်ပေါက်ဖူးသော အနေအထားသို့ရောက်ရှိသွားသည်။ စူပါပါဝါက
မူဆလင်နှစ်နိုင်ငံ၌ ပြောက်ကျားစစ် ဆင်နွှဲနေရသည်။ ဧရာမ စစ်ပွဲကြီးတို့ကို
ဧရာမစစ်အင်အား အလုံးအရင်းနှင့် စစ်မြေပြင် အကြီးကြီးတို့တွင်
လက်နက်ကြီးတို့နှင့် တိုက်ခိုက်ရလိမ့်မည်ဟု တွက်ဆပြင်ဆင်ထားသော
စူပါပါဝါသည် မူဆလင်နိုင်ငံ၌ စစ်ပွဲငယ်ငယ်လေးတွေ ဆင်နွှဲနေရသည်။
ပြောက်ကျားစစ်သဘောသည် ရေရှည်အမှည့်ခြွေစစ်ပွဲဖြစ်လေရာ စူပါပါဝါသည်

ပြောက်ကျားစစ်ငယ်ငယ်လေးတို့နှင့် အကြာကြီး ဘယ်လောက် ရင်ဆိုင်နိုင်မလဲဟု အမေးထွက်လာသည်။

ယခု ၉/၁၁ လေးနှစ်မြောက်သွားပြီ။ သို့သော်လည်း အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုတို့က လျော့မသွားပေ။ ကာဆာဘလင်ကာ၊ မက်ဒရစ်၊ လန်ဒန်စသည့် ဗုံးဖေါက်ခွဲ တိုက်ခိုက်မှုတွေ တသီတတန်းကြီး ဆက်ဖြစ်သည်။ ရှေ့ဆက်ဖြစ်မည့် အလားအလာတို့လည်းရှိနေသည်။ ဤတွင် အကြမ်းဖက်သမားတို့၏ ချိုးဆက်ကလည်းပြောင်းလဲသွားပြီ။ (၉/၁၁) ဖြစ်ရပ်နှင့် အခြားအကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုကြီးတို့သည် ကြေးစားဝါရင့် အကြမ်းဖက်သမားတို့က တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြစ်လာသည်။ လန်ဒန်ဗုံးဖောက်ခွဲ တိုက်ခိုက်မှုသည် အပျော်တမ်းအကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အကြမ်းဖက်ဝါဒသည် အပျော်တမ်းဝါဒခေတ် age of amateurs ထဲဝင်လာပြီဟု အကြမ်းဖက်ဝါဒ ဆန့်ကျင်ရေး ပါရဂူတို့က ထောက်ပြလာကြသည်။

(၉/၁၁) လေးနှစ်မြောက်၌ သမ္မတဘုရ်ရှ်သည် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ mandate အသစ်ကို ရှာရမည်ဟု ထောက်ပြလာကြသည်။ ၉/၁၁ ဖြစ်ပွားစဉ်၌ သေကြေမှု အပျက်အစီးတို့ကို ခံစားနေကြရသည့်ဒုက္ခနှင့် အကြမ်းဖက်ဝါဒအပေါ် ဆန့်ကျင်မှုတို့ကြောင့် သမ္မတဘုရ်ရှ်သည် သူလုပ်ချင်သလို လုပ်နိုင်သော မဲင်ဒီတ်ကို ရရှိထားခဲ့သည်။ ယခု လေးနှစ်ကြာလာသောအခါ သမ္မတဘုရ်ရှ်အပေါ် အမေရိကန်လူထုကည်း အတော်ငြိုငြင်လာကြသည်။ မဟာမိတ်တို့နှင့်လည်းကင်းကွာလာသည်။ ထိုအခြေအနေတွင် လူထုက သမ္မတဘုရ်ရှ်အားပေးထားသော မဲင်ဒီတ်ဟောင်းကို ရုတ်သိမ်းချင်လာကြသည်။ ယခုဟာရီကိန်းကက်ထရီနာက ဒုက္ခဝင်ပေးလိုက်သောအခါ သမ္မတဘုရ်ရှ်သည် မဲင်ဒီတ်အသစ်ကို ရှာဖွေတောင်းဆိုရမည့်သဘော ရှိလာသည်။ မဲင်ဒီတ်ဟောင်းအပေါ် ရပ်တည်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။ ဤကား (၉/၁၁) လေးနှစ်ပြည့်ပြီးနောက် မဲင်ဒီတ်အရွှေ့အပြောင်း ဖြစ်လာမည့်

လက္ခဏာကိုညွှန်းသည်။

ယခုအခါ ဖြစ်ထွန်းမှုအသစ်တွေ ပေါ်လာသည်။ ရေနံရှောင်သည် အရွယ်အစားကြီးမားသည့်ပုံရှိသည်။ ယခုအခါ ရေနံဈေးသည် ဒေါ်လာ (၆၃) နှင့် (၇၀) ကြား ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေသည်။ ဤရေနံရှောင်ကို (၂၀၀၅) ခုနှစ် ရေနံရှောင်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ (၂၁) ရာစုအတွက် ပထမဆုံး ရေနံရှောင်ဟူ၍ လည်းကောင်း ခေါ်ဝေါ်နေကြပြီး ဤရေနံရှောင်သည် ရေနံဈေးနှုန်းမြင့်တင်ပါလျက် ရေနံဝယ်လိုအားတွေ လျော့မရသော အခြေအနေကိုညွှန်းသည်။ တစ်ဘက်၌ လည်း ရေနံအထွက်တိုးအောင် လုပ်မရနိုင်သည့် အခြေရှိသည်။ ဤသို့ ရေနံဝယ်လိုအားကလည်း ပျော့ပျောင်းမှုမရှိ။ တင်းကျပ်။ ရေနံဝယ်လိုအားဆပ်ပလိုင်းကလည်း တိုးမရ၊ ကျပ်နေသည့်အခြေအနေတွင် မတ်ကပ်ပါဝါ (ဈေးကွက်ကို စိုးမိုးနိုင်သောအင်အား) သည် ရေနံထုတ်လုပ်သူတို့လက်ထဲ ရောက်ရှိသွားပြီ။ ရေနံကျွမ်းကျင်သူတို့၏ သုံးသပ်ချက်အရ မက်ကတ်ပါဝါ ရေနံထုတ်လုပ်သူတို့ လက်ထဲကျရောက်သွားသဖြင့် ရေနံသည် နိုင်ငံရေး လက်နက်ဖြစ်လာနိုင်သည်။ အကြမ်းဖက်တို့က နိုင်ငံရေး လက်နက်ဖြစ်လာသော ရေနံကို ဘယ်လောက်အထိ အသုံးပြုနိုင်မည်ကို လေးလေးနက်နက် စောင့်ကြည့်ရန်ရှိသည်။

ရေနံရှောင်

“သူများအတွက်အခက် ကိုယ့်အတွက်အချက်” ဆိုသည့် စကားကဲ့သို့ပင် ရေနံရှောင်ကို နည်းလမ်းနှစ်သွယ်ဖြင့် ရေနံထုတ်လုပ်သူတို့က အသုံးပြုနိုင်သည်။ ပထမနည်းလမ်းမှာ ဘာတွေညာတွေကို မလိုက်လျောလျှင် ရေနံဈေးနှုန်းမြင့်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်သောနည်းလမ်းဖြစ်သည်။ (၉/၁၁) ဖြစ်ရပ်ကြီးနှင့် ပတ်သတ်၍ အယူအဆတစ်ခုရှိသည်။ အယ်လ် ကိုင်ဒါနှင့် အိုစမာဘင်လာဒင်သည် စူပါပါဝါအမေရိကန်ကို တိုက်ရိုက် တိုက်ခိုက်ရန် မကြံရွယ်ခဲ့။ အရှေ့ အလယ်ပိုင်းဒေသရှိ သူတို့ အဆိုမိစ္ဆာနိုင်ငံများဖြစ်သော ဆော်ဒီအာရေးဗီးယား၊

အီဂျစ်၊ ဂျော်ဒန်စသည့် နိုင်ငံတို့မှ အုပ်စိုးသူတို့ကို တိုက်ဖျက်ဖြိုချရန်သော
ရည်ရွယ်သည်။ သူတို့ အယူအဆအရ ဤနိုင်ငံမှမိစ္ဆာအစိုးရတို့သည် အမေရိကန်
ကူညီမှုဖြင့် အသက်ရှည် တည်တံ့နေကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်
အမေရိကန်ကားကို ခေါင်းတည်တိုက်ခိုက်လိုက်လျှင် အမေရိကန်အကူအညီဖြင့်
ရပ်တည်နေကြသော အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ ယင်းအစိုးရများ
ယိုင်လဲခွေကျကုန်ကြမည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ၌ သူတို့ အကျိုးပေါ်အောင်
(၉/၁၁) ကိုအရင်တိုက်ပြ လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟူသော အယူအဆဖြစ်သည်။

ဤအယူအဆအတိုင်း မှန်လျှင် အိုစမာဘင်လာဒင်၏
အကြမ်းဖက်သမားတို့သည် ရေနံဆပွလိုင်းကို အနှောင့်အယှက်ပေးလိုက်ရုံဖြင့်
တစ်ချက်ခုတ်နှစ်ချက်ပြတ် အကျိုးထွက်မည်။ ဆပွလိုင်းဖြစ်၍ အမေရိကန်စူပါ
ပါဝါလည်း ထိခိုက်မည်။ အမေရိကန်ကျောထောက် နောက်ခံပြု အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ
အုပ်စိုးသူ တို့လည်းပြုတ်ကျနိုင်သည်။ (၂၁) ရာစုတွင် ရေနံရှော့ခံကို
ပိုဆိုးဝါးအောင်လုပ်၍ အကြမ်းဖက်သမားတို့က တစ်စခန်းထလာနိုင်သည်။

(၉/၁၁) လေးနှစ်မြောက်၌ အင်တာနက်ဝက်ဘ်ဆိုက်တို့သည်
အကြမ်းဖက်သမားတို့၏ လေ့ကျင့်ရေး စခန်းဖြစ်နေသည်။ လက်နက် လုပ်နည်း
တိုက်နည်း ခိုက်နည်းစသည့် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှု လက်စွဲတို့ကို အင်တာနက်
ဝက်ဘ်ဆိုက်များမှတစ်ဆင့် အလွယ်တကူရရှိနေကြသည်။ ယခု အကြမ်းဖက်
တိုက်ခိုက်မှုတွေ ဆက်တိုက်ဖြစ်ပွားလာသောအခါ ဘင်လာဒင်ဝါဒဟု
ခေါ်ဆိုလာကြသည်။ အင်တာနက်ဝက်ဘ်ဆိုက်တို့တွင် မမြင်ရသော
ပုံပြောသူတစ်မျိုးပေါ်လာသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် အမေရိကန် စူပါ ပါဝါ၏
အကန့်အသက်ရှိမှုလည်း အထင်အရှားပေါ်လာသည်။

.....

ရီပိုတာ-အမှတ် ၁၉၀

.....

သမ္မတဘုရ်၏ စစ်မျက်နှာအရွှေ့အပြောင်း

မမျှော်လင့်ခြင်း

အမေရိကန်သမ္မတ ဂျော့ဘုရ်သည် သမ္မတဖြစ်လာကတည်း

စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေးပြဿနာကို ကိုင်တွယ်ခဲ့ရသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန် စစ်ပွဲ၊ အီရတ်စစ်ပွဲစသည့် ပြည်ပရေးရာတို့တွင် သာအာရုံစူးစိုက်ခဲ့ရသဖြင့် သူ့ကို ပြည်ပရေးရာသမ္မဟုပင် ခေါ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ ယခုတော့ ဟာရီကိန်း ကက်ထရီနာကြောင့် သူသည် ပြည်ပတွင်းရေးရာကိစ္စကို ကိုင်တွယ်လာရသည်။ သို့ဖြစ်၍ သူ့အားပြည်တွင်းသမ္မတအဖြစ် အောင်မြင်မှုရှိမရှိ စောင့်ကြည့်လာကြသည်။

ပြည်တွင်းသမ္မတ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရေးသောအခါ သူ၏

အနေအထားသည် အတော်မသက်သာဖြစ်ရသည်။ ဝါရှင်တန်ရှိအမျိုးသား ဘုရားရှိခိုးကျောင်း၌ မကြာသေးမီက မိန့်ခွင်းပြောကြားသည်။ နယူးအော်လိန်းမှလည်းနေ၍ တိုင်းပြည်သို့ မိန့်ခွင်းမြှောက်ကြားခဲ့သေးသည်။ ထိုမိန့်ခွင်းတို့တွင် သမ္မတဘုရ်က ဟာရီကိန်းဒဏ်ခံရသည့် တိုင်းသူပြည်သားတို့အပေါ် စာနာကြောင်း၊ နယူးအော်လိန်းဒေသ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကို အထူးကြိုးပမ်းအားထုတ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားသည်။ သမ္မတဘုရ်သည် ဟာရီကိန်း မုန်တိုင်း၏ သက်ရောက်မှုများအပေါ် တုံ့ပြန်မှုနှေးကွေးသဖြင့် ဝေဖန်ခံရသည်။ ကက်ထရီမုန်တိုင်းသည် အမေရိကန်တောင်ပိုင်းမှ ဆင်းရဲမွဲတေမှုနှင့် လူမျိုးရေးခွဲခြားမှုတို့ကို ဖွင့်ချပြလိုက်သလို ဖြစ်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် နယူးအော်လိန်း ပြန်လည်ထူထောင်ရေးသည် ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်း ပြန်လည်ထူထောင်ရေးသာမက ဆင်းရဲမွဲတေမှုနှင့် လူမျိုးရေးခွဲခြားမှု ပြဿနာတို့ကိုပါ ကျွဲကူရေးပေါ် တစ်ပါတည်း ဖြေရှင်းရတော့မည့်သဘော ဖြစ်နေသည်။

အီရတ်စစ်ပွဲတွင် အမေရိကန် အကုန်အကျ အတော်များနေသည်။
ထို့ကြောင့် ကက်ထရီနာ လေမုန်တိုင်း၏ ဖျက်ဆီးမှုကိုပြန်လည် တည်ဆောက်ရန်
အစိုးရအနေဖြင့် ငွေကြေးရှာရမည်။ ယခုပင် ဘတ်ဂျက်လိုငွေ အမြင့်ဆုံးပြနေရာ
ကက်ထရီနာ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် ဘတ်ဂျက်လိုငွေပို၍
မြင့်မားသွားတော့မည်ဖြစ်သည်။

ဘယ်ကငွေလဲ

ကက်ထရီနာ လေမုန်တိုင်းသည် အမေရိကန်သမိုင်းတွင်
အကြီးမားဆုံးကပ်ဘေးကြီးဖြစ်သည်။ အမေရိကန်သည် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်
တံခါးပေါက်နှင့်နီးနေသည်။ အကြမ်းဖက်သမားတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်
တံခါးပေါက်နှင့်လည်း နီးနေသည်။ ယခုဤ နှစ်ခုစလုံးကို ရင်ဆိုင်နေရသည် ဖြစ်ရာ
၉/၁၁ အကြမ်းဖက် တိုက်လိုက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အထူးစုံစမ်းရေး ကော်မရှင်ကို
ဖွဲ့စည်းခဲ့ရသလိုယခုလည်း ကက်ထရီနာဟာရီကိန်းနှင့် ပတ်သက်၍
အစိုးရအပိုင်းက ဘာတွေမှားခဲ့သည်ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် သမ္မတဘုရင်
ညွှန်ကြားထားသည်။

ရီပတ်ဘလီကန်ကွန်ဂရက် အမတ်တစ်ဦး၏ အဆိုအရပြည်သူတို့သည်
အစိုးရက ဘယ်လိုကူညီမည်ဆိုသော အချက်အထက်အစိုးရက အဘယ်ကြောင့်
နှေးကွေးလေးလံစွာတုံ့ပြန်ခဲ့ရသနည်း ဟူသောအချက်ကို ပိုစိတ်ဝင်စားနေကြသည်။
သမ္မတ ဘုရင်က မက္ကဆီကို ပင်လယ်ကွေ့တွင် အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ်
တည်ထောင်ရန်ပြောသည်။ ဤခုတွင် လူဝီစီးယားနား၊ မစ္စစီပီ၊ အာလာဘားမား
ပြည်နယ်တို့ပါဝင်သည်။ သူ၏ စီမံကိန်းထဲတွင် လုပ်ငန်းအငယ်စားများအား
ငွေချေးခြင်းနှင့် အခွန်သက်သာခွင့်တို့ ပါဝင်သည်။ အပြန်အလှန်အားဖြင့်
ဒေသခံတို့ကသတ်မှတ်ထားသော မြေကွက်တို့တွင်သာ အိမ်ရာဆောက်ကြရမည်
ဖြစ်သည်။

သမ္မတဘုရင်က သူ၏ အစီအစဉ်အတွက် မည်မျှ ရွန်းရွန်းဝေအောင်

ပြောစေကာမူ အောက်လွှတ်တော်နှင့် ဆီးနိတ်တို့၌ အခွန်ထမ်း ပြည်သူတို့ထံမှ ဒေါ်လာတွေကို ကက်ထရီနာ လေမုန်တိုင်းပြန်လည် ထူထောင်ရေးအတွက် သုံးစွဲရမည်ကို ကန့်ကွက် လျက်ရှိနေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။

မင်ဒိတ်နှင့် စစ်မျက်နှာ

ရီပတ်ဘလီကန်အမတ်တစ်ဦးက

လူဝီစီးယားနားတွင်ဖြစ်ပျက်သမျှအတွက် ကျန်ဒေသအားလုံးက မျှခံရမည့်သဘောကိုသူကန့်ကွက်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသည်။ ယခုအခါ ဘတ်ဂျတ်အသုံးစရိတ်လျှော့ချရေးသည် အလွန်အရေးကြီးနေသည်။ ထိုအခြေအနေ၌ ပင်လယ်ကွေ့ဖုံအတွက် သုံးစွဲရန် အခြားအသုံးစရိတ်များကိုလျှော့ဖြတ်ရမည်ဟု ဆိုကာ သမ္မတ၏ အစီအစဉ်ကို လက်မခံနိုင်ဖြစ်နေကြသည်။ ထို့အပြင် တစ်နေရာမှ ဒုက္ခကို အခြားနေရာများမှဝိုင်းဝန်းကူညီထောက်ပံ့ကြရမည်ဆိုသော အဆိုကို လက်မခံနိုင်ကြပေ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သမ္မတဘုရင်သည် ကက်ထရီနာ

ဟာရီကိန်းမုန်တိုင်းကြောင့် စစ်မျက်နှာအရွှေ့အပြောင်း လုပ်ရတော့မည်ဖြစ်သည်။ ပြည်ပစစ်မျက်နှာမှ ပြည်တွင်းစစ်မျက်နှာသို့ ရွှေ့ပြောင်းရမည်။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ သမ္မတဘုရင်၏ အရည်အချင်းကိုသံသယဖြစ်ကြသည်။ အီရတ်နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန်တို့၌ အမေရိကန်စစ်တပ်နွှဲထဲ နစ်နေစဉ် တစ်နည်းပြောရလျှင် အီရတ်စစ်ပွဲအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များနေစဉ်အတွင်း သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်တို့က ဖော်ထုတ်လိုက်သော ပြည်တွင်းစစ်မျက်နှာက မမျှော်လင့်ဘဲ ပေါ်လာပြန်သည်။ မူလက မျှော်လင့်ထားသော ပြည်တွင်း စစ်မျက်နှာမှာ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ မဟုတ်ပေ။ အလုပ်လက်မဲ့ လျှော့ချရေးနှင့် လူမှုဖူလုံရေးတို့ဖြစ်သည်။

အချို့ဝေဖန် ဆန်းစစ်သူတို့က ၉/၁၁ ပြီးနောက်

သမ္မတဘုရင်ရရှိထားသော အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာ

လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ကုန်ခန်းသွားပြီး ကက်ထရီနာ
ဟာရီကိန်းလေမုန်တိုင်းတိုက်ခတ်မှုကြောင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာအသစ်
ပေါ်လာသည်ဟု ဝေဖန်ကြသည်။

.....

Ref: I.H.T

ရီပိုတာ - အမှတ် ၁၉၁

.....

ချောင်းဆိုပစ်သင့် မသင့်

မဟာမိတ် အာဏာရှင် ပြဿနာ

အမေရိကန်သမ္မတဂျော့ဘုရှ်၏ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း

ဒီမိုကရေစီဖြစ်ထွန်းရေးဆိုသော ပေါ်လစီကို အာဏာရှင်များနှင့် အတိတ်ကလက်တွဲခဲ့ရသော ပုံရိပ်တို့နှင့် နောက်ခံထားကြည့်ပြီးသကာလ မဟာလေလုံးဟု ဒီမိုကရေစီကောင်စီမှ ပညာရှင် (၂) ဦးက အမည်ပေးလိုက်သည်။ ဗဟို အာရှ၊ အီဂျစ်နှင့် ပါကစ္စတန်တို့တွင် သမ္မတဘုရှ်အစိုးရသည် အာဏာရှင် တို့နှင့် အပေးအယူပြုလုပ်၍ ဆက်ဆံနေရသည်။ ရေတိုတွင် အကျိုးရှိနိုင် သော်လည်း ရေရှည်၌ မူ ယူအက်စ်၏ ဂုဏ်သတင်းနှင့် လုံခြုံရေးကို ထိခိုက်နိုင်သည်ဟု သူတို့ကဆိုကြသည်။

ဒီမိုကရေစီ ဖြစ်ထွန်းရေးပေါ်လစီကို

အထက်ဖော်ပြပါနိုင်ငံတို့တွင်လည်း လက်တွေ့စမ်းသပ်ရ မည်ဖြစ်ရာ ဤနေရာတို့၌ သမ္မတဘုရှ်၏ အနေအထားသည် နဝေတိမ်တောင်ဖြစ်နေသည်။ ထိုနေရာတို့၌ အစမ်းသပ်ခံရဖို့ရှိသည်။ ဗဟိုအာရှ၌ ဥဇဘက်အာဏာရှင် အစ္စလာမ်ကာရီမော့အပေါ် အမေရိကန်အားထားနေရသည်။ သူက အာဖဂန်စစ်ဆင်ရေးအတွက် အမေရိကန်လေတပ်အခြေစိုက်စခန်းကို ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ မကြာသေးမီက တရုတ်နှင့် ရုရှတို့ပါဝင်သော ဒေသလုံခြုံရေး ညီလာခံက ဗဟိုအာရှမှ အမေရိကန်စစ်တပ်များ ဆုတ်ခွာပေးရန် တောင်ဆိုကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ဤဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်အညီ ဥဇဘက်ကစ္စတန်နိုင်ငံက အမေရိကန်အားခွင့်ပြုထားသော စစ်အခြေစိုက်စခန်း သဘောတူညီမှုကို ရပ်ဆိုင်းပစ်လိုက်သည်။ ထိုအခါ အဆင့်မြင့် ပင်တဂွန် စစ်ဌာနချုပ် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ဥဇဘက်ကစ္စတန်သို့ အမြန်ပြေးရသည်။

အမေရိကန်တို့ ဥဇောက်ကစွတန်၌ စမ်းတဝါးဝါး ဖြစ်သွားချိန်တွင် တရုတ်နှင့် ရုရှတို့က ဥဇောက်အာဏာရှင်ကို ကယ်တင်လိုက်သည်။ ထိုအခါ အမေရိကန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ရမ်းစဖဲလ်က အခြားရွေးချယ်စရာလမ်းအဖြစ် တာဂျစ်ကစ်စတန်ကိုရွေးသည်။ တာဂျစ် ကစ်စတန်အာဏာရှင်ဆီသို့ ခြေဦးလှည့်ရပြန်သည်။ ထို့ပြင်ဗဟိုအာရှတွင် ဒီမိုကရေစီ ဖြစ်ထွန်းရေးလမ်းကို စွန့်လွှတ်လိုက်သည်။

အီဂျစ်_ပါကစွတန်

ဘုရ်အစိုးရသည် ဗဟိုအာရှဒေသတွင် ဒီမိုကရေစီလေလုံးနှင့်အညီ ဟိုယိမ်းဒီယိမ်းလျှောက်နေသည်။ အာဏာရှင် ကာရီမော့နှင့် ခပ်ခွာခွာ မနေနိုင်ခဲ့။ ဒီမိုကရေစီပါတနာဘက် ပိုပြီးတစိုက်မတ်မတ်ရပ်တည်ပေးခဲ့ခြင်းမရှိ။ အီဂျစ်၌ မူ ဘုရ်သည် ရေတိုလိုအပ်ချက်နှင့် ရေရှည်အကျိုးစီးပွားတို့ကို ဟန်ချက်ညီညီ ပြုလုပ်နိုင်သည်။ အစွန်းရောက် အစွလာမ်တို့က ဟန်ချက်ညီညီ ပြုလုပ်နိုင်သည်။ အစွန်းရောက် အစွလာမ်တို့က မည်မျှပင်ပေါ်ပြူလာဖြစ်စေကာမူ သမ္မတဟော့စနီမူဘာရက်အား ပထမဦးဆုံးအကြိမ် တစ်ဦးထက်ပိုသော သမ္မလောင်းများ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ပေးသည့် ရွေးကောက်ပွဲများကျင်းပပြုလုပ်ရန် နှိုးဆော်နိုင်ခဲ့သည်။ ထုတ်ပြန်ထားသော ဥပဒေများအရ စက်တင်ဘာလ (၇) ရက်နေ့က ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သော အီဂျစ်ရွေးကောက်ပွဲသည် သမ္မတမူဘာရက်၏ အုပ်စိုးမှုကို ခြိမ်းခြောက်နိုင်ခြင်းမရှိခဲ့။ ပါကစွတန်တွင်မူ ဝါရှင်တန်သည် သမ္မတပါဗက်မူရှရက်ကို လုံးဝထောက်ခံခဲ့သော်လည်း ရွေးကောက်ပွဲကိစ္စ၌ တစ်စုံတစ်ရာ တိုးတတ်မှုမရှိခဲ့ပေ။ မူရှရက်သည် ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်းအချို့ကို အလေးပေးဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ပြည်တွင်းထောက်ခံမှုကို ရရှိလာနိုင်မည်ဟု ယူဆခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အကြာသေးမီက ကောက်ခံရရှိသော လူထုသဘောထားအမြင်၌ အိုစမာဘင်လာဒင်သည် လွန်ခဲ့သော (၂) နှစ်ထက်ကထက်ပင် ပို၍ ပေါ်ပြူလာဖြစ်နေသည်။

အိုစမာဘင်လာဒင်

ဤအချက်က မူရှရက်နှင့်မိတ်ဖွဲ့ခြင်းကြောင့် အစွန်းရောက်ဝါဒ
လျော့ပါးစေရန်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်မအောင်မြင်ကြောင်း ဖော်ပြသည်။
အယ်ကိုင်ဒါတို့ကို ပို၍ အရေးယူရန် ဖိအားပေးရဦးမည်။ ဒီမိုကရေစီ
အခွင့်အရေးတို့ကို ပို၍ ခွင့်ပြုရန် ဖိအားပေးရဦးမည်။

ပါကစ္စတန် လူထုသည် အမေရိကန်အပေါ် သံသယဝင်ပြီးပို၍
အစွန်းရောက်နေကြသည်။ အမေရိကန်အပေါ် ယုံကြည်ကိုးစားမှုနှင့် အစွန်းမရောက်
လမ်းစဉ်အသာစီးရလာရန် ကြိုးစားရဦးမည်။

မကြာသေးမီက ကာရင်ဟုချ်ကို အမေရိကန်ပုံရိပ်ပြည်ပ၌
တိုးတတ်ကောင်းမွန်စေရန်အလို့ငှာ
အမေရိကန်လက်ထောက်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်ထားလိုက်သည်။ သူမ၏
မစ်ရှင်သည်အမေရိကန် ပေါ်လစီနှင့် အမေရိကန်တန်းဖိုးတို့ကို
အခြားသူများကသိရှိလာစေရန်ဖြစ်သည်ဟု ပြောသည်။ တကယ်စင်စစ်၌
အမေရိကန်အစိုးရ၏ ပေါ်လစီနှင့် တန်ဖိုးတို့ နာမည်ပျက်
ပုံရိပ်ပျက်နေခဲ့သည်မှာကြာလေပြီ။ ယခုမှ ပြန်လည်အဖတ်ဆယ်ရန်
လက်ထောက်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးတစ်ဦးခန့်ထားခြင်းသည်
အချိန်နှောင်းနေသည်ဟု ဆိုကောင်းဆိုနိုင်သည်။

လက်ထောက်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အသစ်က အများပြည်သူ
ဒီပလိုမေစီရေးရာတွင် ပေါ်လစီနှင့် တန်ဖိုးတို့ ဝိရောဓိဖြစ်တတ်ပုံကို ငြင်းဆိုသည်။
စင်စစ်၌ ရွန်းရွန်းဝေအောင် ပြောခြင်းတစ်မျိုး၊ ပေါ်လစီအမှားနှင့်
တန်ဖိုးယိုယွင်းနေခြင်းက တစ်မျိုးဖြစ်နေသည်ကို ဂရုပြုမိဖို့ကောင်းသည်။

ဝိရောဓိ

တကယ့်လက်တွေ့ ပေါ်လစီဖြင့်

ကျားကန်မထားသရွေ့ကြွေးကြော်သံမှန်သမျှသည် သင်္ကြန်အမြောက်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေမည်။ လက်ထောက် နိုင်ငံရေးဝန်ကြီး ကားရင်ဟုချီက သူမအနေနှင့် နားထောင်ရန် စိတ်အားထက်သန်သည်ဟု ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသည်။ သူတကယ် နားထောင်လျှင် ရေရှည် အကျိုးစီးပွားရေးကို ထိခိုက်သော၊ ဂုဏ်သတင်းကို အမည်းစက်ထင်စေသော အာဏာရှင်တို့နှင့် ဆက်ဆံနေသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးတို့အကြောင်းကို ကြားရမည်ဖြစ်သည်။ ကာရီမော့၊ မူဘာရက်၊ မူရှာရက်တို့ကဲ့သို့သော အာဏာရှင်တို့သည် ပီနိုချေး၊ မိုဘူတူတို့ ဝင်စားထားခြင်းသာဖြစ်သည်။ ဤမဟာမိတ်တို့သည် ယူနိုက်တက်စတိတ်အား သူတို့၏ မကောင်းဆိုးဝါး အုပ်စိုးမှုတွင် ညစ်ညစ်ထေးထေး ပါဝင်စေခဲ့သည်။

အကြမ်းဖက်ဝါဒ ဆန့်ကျင်ရေးခေတ်တွင် ထိုနိုင်ငံတို့မှလူထုတို့အား ဒီမိုကရေစီအကြောင်း သဘောပေါက်အောင် ပြောဆိုနိုင်ခြင်းရှိမည်မဟုတ်ချေ။ အမေရိကားသည် သူ၏ အီရန် ရှားဘုရင်တို့ကဲ့သို့ မိတ်ဆွေဟုဆိုသော အာဏာရှင်တို့၏ ညှဉ်းပန်းမှုဒဏ်ခံရသော ဓားစာခံတို့၏ အထင်အမြင် လွှဲမှားမှုတို့ကို ခံနိုင်ရည်ရှိမရှိစစ်ဆေးရန် ပြဿနာပေါ်လာသည်။

တစ်နည်းပြောရလျှင် မဟာမိတ်ဟုဆိုသော အာဏာရှင်တို့ကို ချောင်းထိုးပစ်သင့်ပြီဟု အထက်ဖော်ပြပါ ပညာရှင် (၂) ဦးက တိုက်တွန်းခြင်းဖြစ်သည်။

.....

Ref;ReutersIHT28.9.05

ရီပိုတာ-အမှတ် ၁၉၂

.....